

mangelen på arbejdskraft, som man taler så meget om, kan få meget til at glide ned, selv i et borgerligt parti og i et borgerligt miljø. Men jeg enig i, at spørgsmålet om, at man skal ud på arbejdsmarkedet, er meget vigtigt, og at det ikke kun er et problem for kvinder fra etniske minoriteter, indvandrere osv. understreges netop af det, jeg sagde i starten, nemlig at kvinder bliver ramt langt hårdere af dagpengestrømninger.

Det er rigtigt, at der er nogle grupper i det danske samfund, der har haft sværere ved at komme ud på arbejdsmarkedet end andre. Men jeg har måske bare svært ved rigtig at se, at den idé, som er opstået hos nogle, om, at man skal opstille særlig skrappe krav til påklædning, som i hvert fald nogle opfatter som et angreb på deres kultur og deres religiøse opfattelse, skulle være den rigtige måde at få folk ud på arbejdsmarkedet på. Jeg nærer sådan set den faste overbevisning, at kvinder, der i dag lever i undertrykkende forhold, vil have langt større mulighed for at frigøre sig fra disse undertrykkende forhold, også mandens eventuelle indblanding i deres påklædning, hvis de er kommet ud på arbejdsmarkedet, har fået arbejde, tjener penge og kan forsørge sig selv, så jeg mener sådan set, at det rigtige svar på den udfordring, vi har med at sikre, at der er plads til alle på det danske arbejdsmarked, i hvert fald står i meget klar modsætning til at opfinde nye interessante teorier om, hvad der er en frigørende påklædning.

Det andet, jeg godt vil sige, er, at når vi snakker om situationen på arbejdsmarkedet, er det jo sådan, hvis vi kigger på udviklingen med hensyn til ligeløn – og alle i det danske Folketing går jo ind for ligeløn, ja, alle i det danske samfund går vel ind for det – så er det alligevel bemærkelsesværdigt, at under denne regering er det gået sådan, at forskellen mellem kvinders og mænds løn er vokset fra 15 til 18 pct. Hvis man ønsker at gøre sig stærkt upopulær hos mange kvinder, kan man jo godt tillade sig at sige, at det nok skyldes, at værdien af kvinders arbejde er faldet i forhold til værdien af mænds arbejde i den periode. Men man kan også vove sig ud med det interessante synspunkt, at når det er sådan, at sygeplejersker og pædagoger har et lønniveau, der er 27 pct. lavere end mændenes i den private sektor, skyldes det, at vi her i Danmark har den grundopfattelse, at det at beskæftige sig med syge mennesker, beskæftige sig med ældre og beskæftige sig med vores børn er mindre værd end at beskæftige sig med it. Man kunne også sige, at vi faktisk har en vigtig opga-

ve her med at støtte de fuldstændig rimelige og rigtige krav, som en række fagforbund – Dansk Sygeplejeråd, FOA og BUPL – har stillet, og som netop handler om, at man skal løfte de grupper økonomisk.

Det er jo bare ærgerligt, at man i dag i det politiske system forsøger at gemme sig bag det, man kalder overenskomstparterne. Det lyder, som om det er nogle, der er langt væk fra os, men realiteten er jo, at de økonomiske rammer, som de overenskomstforhandlinger, der nu er brudt sammen på en række områder, foregår i, er bestemt af Folketinget og finansministeren, og derfor er det jo rendyrket hykleri, hvis det er sådan, at folk fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti siger, at de for alvor mener, at der skal ske et løft for disse grupper. Man har nemlig ikke stillet de midler, der er brug for, til rådighed.

Jeg går ud fra, at de, som har det synspunkt, at ligeløn er en vigtig opgave, i hvert fald ikke medvirker til et regeringsindgreb eller folketingsindgreb over for de offentlige overenskomster, for det vil ikke løse problemerne omkring ligeløn. Men det kan vi jo vende tilbage til.

Ellers er det jo sådan, at når man laver skattelettelser, som primært er til fordel for de højestlønnede og de rigeste i Danmark, betyder det sådan set også, at de mest er til fordel for mændene. Når man også i den offentlige sektor kan konstatere, at lønstigningerne er langt større for cheferne end for de menige medarbejdere, ja, så betyder det sådan set også – selv om den offentlige sektor dog er et af de områder, hvor man er kommet lidt hen ad vejen med hensyn til kvindelige ledere – at det stadig er mænd, der får mest, og kvinder, der får mindst.

Når man vælger at have et pensionssystem, som er baseret på skattestøttet opsparing, betyder det også, at når kvinders pension er 30 pct. lavere end mænds, har kvinderne sådan set været med til at betale for den forskel, fordi en stor del af forskellen er skattestøttet, skattesubsidieret. Når man snakker om pension, handler det altså om, hvorvidt man vil have et system, som i større udstrækning løfter de økonomisk dårligst stillede og i større udstrækning giver et løft til de grupper, der måske i perioder har en løsere tilknytning til arbejdsmarkedet, for det er under de nuværende omstændigheder betingelsen for, at kvinder kan få fordel af det.

Kl. 16:56

Men det er også klart, at en af årsagerne til, at kvinder – også når de udfører samme arbejde